

საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს

სკოპინგის დასკვნა # 36

07.09.2018

საერთო მონაცემები:

საქმიანობის დასახელება: ფეროშენადნობთა საწარმოს მოწყობა-ექსპლუატაცია.

საქმიანობის განმახორციელებელის დასახელება და მისამართი: შპს „ექსიმგრუპ“, თერჯოლის მუნიციპალიტეტი სოფ. კვახჭირი;

საქმიანობის განხორციელების ადგილი: თერჯოლის მუნიციპალიტეტი სოფ. კვახჭირი

განაცხადის შემოსვლის თარიღი: 27.07.2018

მონაცემები სკოპინგის ანგარიშის შემდგენელის შესახებ: შპს „ექსიმგრუპ“

ძირითადი საპროექტო მონაცემები

სკოპინგის დასკვნის მიღების მიზნით სამინისტროში შპს „ექსიმგრუპ“-ის მიერ წარმოდგენილია თერჯოლის მუნიციპალიტეტის სოფ. კვახჭირის ტერიტორიაზე, ფეროშენადნობთა საწარმოს მოწყობისა და ექსპლუატაციის პროექტის სკოპინგის ანგარიში. პროექტი ითვალისწინებს ფეროშენადნობთა საწარმოს მოწყობასა და ექსპლუატაციას.

შპს „ექსიმგრუპ“-ის ფეროშენადნობების წარმოების ქარხნის მშენებლობა იგეგმება თერჯოლის რაიონში, სოფელ კვახჭირში, (ს/კ: 33.01.36.467-18000 მ² და 33.01.36.468 -33000 მ²),. საწარმოს საპროექტო ტერიტორია ქუთაისის შემოვლითი ავტობანიდან, რომელიც გადის ჩრდილოეთით, დაშორებულია 900 მეტრი მანძილით. აღნიშნული ტერიტორია მდებარეობს მდინარე რიონისა და ყვირილას შესართავთან, კერძოდ მდინარე ყვირილა მისგან სამხრეთით დაშორებულია 300 მეტრით, ხოლო მდინარე რიონიც დასავლეთის მხრიდან ასევე 300 მეტრით. სამხრეთის საპროექტო ტერიტორიის მომიჯნავედ მდებარეობს ბეტონის ქარხანა. საპროექტო ტერიტორიის აღმოსავლეთის მხრიდან ტერიტორიის მომიჯნავედ გადის ქუთაისი-ბაღდადის საავტომობილო გზა.

საწარმოში გათვალისწინებულია ფეროსილიკომანგანუმის წარმოება თვეში 1200 ტ-ის ოდენობით, რაც წელიწადში შეადგენს 14400 ტონას. წარმადობა 1.644 ტ/ს.-ის ტოლია. საწარმო იმუშავებს დღეში 24 საათს, წელიწადში 365 დღეს.

ფეროსილიკომანგანუმის დნობისათვის გათვალისწინებულია 9 მგვტ სიმძლავრის ნახევრად ლია ლუმელის გამოყენება. ლუმელში დნობისას წარმოქმნილი მტვრის დასაჭერად გათვალისწინებულია ასპირაციული ღონისძიებები. გამწოვი სისტემის საშუალებით ისინი ხვდებიან ლუმელებიდან გამომავალი აირმტვერნარევის დაჭერისათვის გათვალისწინებულ მშრალ მტვერდამჭერში –პირველ ეტაპზე ციკლონში, სადაც ხდება დიდი ზომის მტვრის დალექვა, და შემდგომ სახელოებიან ფილტრებში.

სკოპინგის ანგარიშის თანახმად შესწავლილ იქნა საპროექტო ტერიტორია. ჩატარებული სამუშაოების შედეგად მოხდა გარემოზე და ადამიანის ჯანმრთელობაზე მოსალოდნელი ძირითადი ზემოქმედების წყაროების, სახეებისა და ობიექტების იდენტიფიცირება.

სკოპინგის პროცედურის შედეგად განსაზღვრული და დადგენილი იქნა დაგეგმილი საქმიანობის გზშ-ს ანგარიშის მომზადებისათვის საჭირო კვლევების, მოსაპოვებელი და შესასწავლი ინფორმაციის ჩამონათვალი და გზშ-ს პროცესში დეტალურად შესასწავლი ზემოქმედებები.

გზშ-ს ანგარიშის მომზადებისათვის საჭირო კვლევების, მოსაპოვებელი და შესასწავლი ინფორმაციის ჩამონათვალი

1. **გზშ-ს ანგარიში უნდა მოიცავდეს** „გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსი“-ს მე-10 მუხლის მესამე ნაწილით დადგენილ ინფორმაციას;
2. **გზშ-ს ანგარიშს უნდა დაერთოს** „გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსი“-ს მე-10 მუხლის მეოთხე ნაწილით განსაზღვრული დოკუმენტაცია;
3. **გზშ-ს ანგარიშში წარმოდგენილი** უნდა იყოს სკოპინგის ანგარიშში მითითებული (განსაზღვრული, ჩასატარებელი) კვლევების შედეგები, მოპოვებული და შესწავლილი ინფორმაცია, გზშ-ს პროცესში დეტალურად შესწავლილი ზემოქმედებები და შესაბამისი შემცირების/შერბილების ღონისძიებები;
4. **გზშ-ს ანგარიშში წარმოდგენილი უნდა იყოს:**
  - პროექტის საჭიროების დასაბუთება;
  - პროექტის აღწერა;
  - ტექნოლოგიური სქემა;
  - საწარმოს ინფრასტრუქტურული ობიექტების, დანადგარებისა და ტექნოლოგიური მოწყობილობების აღწერა;
  - საწარმოს განთავსების ალტერნატიული ვარიანტები;
  - საწარმოს ტერიტორიაზე დამატებითი ინფრასტრუქტურის ობიექტების აღწერა;
  - პროექტის ალტერნატიული ვარიანტები: შესაბამისი დასაბუთებით, მათ შორის არაქმედების ალტერნატივა და გარემოსდაცვითი თვალსაზრისით შერჩეული დასაბუთებული ალტერნატივა;
  - ტერიტორიის GIS კოორდინატები;
  - საწარმოს ძირითადი ფიზიკური მახასიათებლები (სიმძლავრე, მასშტაბი, რაოდენობა);
  - საწარმოში არსებული დანადგარების სიმძლავრე და წარმადობა;
  - საწარმოში დაგეგმილი სალექარის მოწყობის გეგმა, პარამეტრები და გაწმენდის ეფექტურობა.
  - დასაქმებული ადამიანების რაოდენობა და სამუშაო გრაფიკი;
  - წყალმომარაგება, სამეურნეო და საწარმოში წარმოქმნილი ჩამდინარე წყლის მართვის საკითხი;
  - წარმოებაში გამოყენებული მადნის დახასიათება;
  - ნედლეულის დასაწყობების მოედნების აღწერა;
  - ნარჩენების დასაწყობების ადგილები და მათი მართვის აღწერა;

5. გარემოზე მოსალოდნელი ზემოქმედების შეფასება თითოეული გარემოს კომპონენტისათვის და პროექტის განხორციელების შედეგად მოსალოდნელი ზემოქმედებების შეჯამება მათ შორის:

- ზემოქმედება ატმოსფერულ ჰაერზე საწარმოს საქმიანობის ეტაპზე, ემისიები ნედლეულისა და მზა პროდუქციის დასაწყობებისას, გაფრქვევის წყაროები, გაფრქვეული მავნე ნივთიერებები, გაბნევის ანგარიში და სხვა;
- ზემოქმედება ნაყოფიერ ფენაზე;
- ხმაურის გავრცელება და მოსალოდნელი ზემოქმედება საწარმოს ექსპლუატაციის ეტაპზე და შესაბამისი შემარბილებელი ღონისძიებები;
- საწარმოს მოწყობისა და ექსპლუატაციის ეტაპზე გეოლოგიურ გარემოზე ზემოქმედება და საშიში გეოდინამიკური პროცესები და შესაბამისი შემარბილებელი ღონისძიებები;
- მდინარეების რიონისა და ყვირილას წყალდიდობისგან დასაცავად შესაბამისი შემარბილებელი ღონისძიებები;
- ზემოქმედება მიწისქვეშა/გრუნტის წყლებზე და შემარბილებელი ღონისძიებები;
- ზემოქმედება ზედაპირულ წყლებზე საწარმოს მოწყობისა და ექსპლუატაციის ეტაპზე, ზედაპირული წყლების დაბინძურების რისკები და შესაბამისი შემარბილებელი ღონისძიებები;
- კუმულაციური ზემოქმედება მიმდებარედ არსებული ასფალტ/ბეტონისა და ინერტული მასალების საწარმოების გათვალისწინებით;
- სოფ. კვახჭირის სამოვრებზე ზემოქმედების ხარისხი და მასშტაბები, ასევე შესაბამისი შემარბილებელი ღონისძიებები, მათ შორის ალტერნატიული სამოვრის საკითხი და ა.შ;
- ბიოლოგიურ გარემოზე ზემოქმედება და ზემოქმედების შეფასება საწარმოს მოწყობისა და ექსპლუატაციის ეტაპზე;
- მცენარეულ საფარსა და ჰაბიტატების მთლიანობაზე ზემოქმედება, ცხოველთა სამყაროზე ზემოქმედება (მათ შორის წითელი ნუსხის) და შესაბამისი შემარბილებელი ღონისძიებები;
- ნარჩენების მართვის საკითხები, ნარჩენების მართვის გეგმა, ნარჩენების წარმოქმნით და გავრცელებით მოსალოდნელი ზემოქმედება;
- ზემოქმედება და ზემოქმედების შეფასება სოციალურ-ეკონომიკურ გარემოზე, ჯანმრთელობასა და უსაფრთხოებასთან დაკავშირებული რისკებსა და შესაბამისი შემარბილებელი ღონისძიებების შესახებ;
- წყლის გარემოზე ზემოქმედება და შესაბამისი შემარბილებელი ღონისძიებები;
- ზემოქმედება ისტორიულ-კულტურულ და არქეოლოგიურ ძეგლებზე;
- საწარმოს მოწყობისა და ექსპლუატაციის ეტაპზე განსახორციელებელი შემარბილებელი ღონისძიებების გეგმა;
- მშენებლობისა და ექსპლუატაციის ეტაპზე განსახორციელებელი მონიტორინგის გეგმა;
- ავარიულ სიტუაციებზე რეაგირების დეტალური გეგმა;
- გზშ-ს მომზადების ეტაპზე საზოგადოებასთან შეხვედრის ამსახველი და საზოგადოებრივი აზრის შესწავლის ამსახველი ინფორმაცია;

- გზშ-ს ფარგლებში შემუშავებული ძირითადი დასკვნები და საქმიანობის პროცესში განსახორციელებელი ძირითადი ღონისძიებები;
- საწარმოს განთავსების ტერიტორიის სიტუაციური სქემა (შესაბამისი აღნიშვნებით, ფოტო მასალა);
- საწარმოს გენერალური გეგმა;
- შემარბილებელი ღონისძიებების გეგმა-გრაფიკი;
- ანგარიში წარმოდგენილი უნდა იქნეს წინამდებარე დასკვით გათვალისწინებული სტრუქტურის შესაბამისად.

გზშ-ის ანგარიში ხელმოწერილი უნდა იყოს იმ პირის/პირების მიერ, რომელიც/რომლებიც მონაწილეობდა/მონაწილეობდნენ მის მომზადებაში, მათ შორის, კონსულტანტის მიერ (ასეთის არსებობის შემთხვევაში).

დასკვნითი ნაწილი:

სკოპინგის დასკვნის მიღების მიზნით სამინისტროში შპს „ექსიმგრუპ“-ის მიერ წარმოდგენილ თერჯოლის მუნიციპალიტეტის სოფ. კვახჭირის ტერიტორიაზე, ფეროშენადნობთა საწარმოს მოწყობა-ექსპლუატაციის პროექტზე **სავალდებულოა გზშ-ს ანგარიში მომზადდეს** წინამდებარე სკოპინგის დასკვნით გათვალისწინებული კვლევების, მოსაპოვებელი და შესასწავლი ინფორმაციის და წარმოსადგენი დოკუმენტაციის მიხედვით.